

АНОТАЦІЇ
кваліфікаційних робіт бакалавра студентів кафедри
економічної та соціальної географії

Єва БАБІЙ

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олена ДЕНИСЕНКО

Рецензент: к. геогр. н., доцент Юлія ОЛШЕВСЬКА

ВІТРОЕНЕРГЕТИКА УКРАЇНИ: АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ
НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ТА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

В умовах кризи традиційних джерел палива та військових ризиків дедалі більша увага в Україні приділяється децентралізації виробництва електроенергії та зростанню потенціалу відновлюваних джерел енергії. Серед них значна роль відведена вітроенергетиці, для розвитку якої Україна має сприятливі природні метеорологічні умови: потенціал використання вітрової енергії для узбережжя Чорного і Азовського морів, зокрема, оцінюється як дуже високий. У роботі проаналізовано особливості розподілу вітроенергетичного потенціалу в Україні як природної основи для розвитку вітроенергетики, її роль в енергобалансі України та зменшення частки генерації вітроенергетики внаслідок окупації низки регіонів. Спираючись на приклад Запорізької та Миколаївської областей як регіонів з найвищим потенціалом для розвитку вітроенергетики, детально проаналізовано поточний стан та виклики в умовах окупації та війни: зокрема, скорочення генерації в Запорізькій області внаслідок пошкоджень та окупації станцій та розбудову вітрових електростанцій в Миколаївській області навіть в умовах війни.

Ключові слова: вітроенергетика, вітроенергетичний потенціал, відновлювана енергетика, окуповані території, Запорізька область, Миколаївська область

Олеся БОЙКО

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н. Сергій ГАЙДАЙ

РИНОК ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Житловий сектор виступає одним із ключових елементів соціально-економічної стабільності держави, а його зміни прямо відображають глибину кризових процесів і водночас формують підґрунтя для післявоєнного відновлення. У роботі висвітлено функціонування та трансформацію ринку житлової нерухомості України в умовах сучасних викликів, зокрема повномасштабної російсько-української війни. Розкрито теоретико-методичні засади географічного дослідження ринку житла, вплив війни на ринок житла, міжнародний досвід відновлення ринку житла після війни, у тому числі

перспективи післявоєнного відновлення ринку житла і моделі його фінансування. Зроблено акцент на регіональних особливостях ринку житла, зокрема у прифронтових містах, зонах активних бойових дій, тиллових регіонах України, ключових міських центрах. Інформаційну базу дослідження формують статистичні дані, матеріали наукових та корпоративних аналітичних звітів, тематичні публікації в національних та місцевих медіа.

Ключові слова: ринок житлової нерухомості, війна, регіональний аналіз, післявоєнне відновлення, міжнародний досвід, Україна

Микола ВАРЕНКО

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н. Ірина КОЧЕТКОВА

ІНСТИТУЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

У роботі розкрито зміст регіонального та місцевого розвитку, зокрема через аналіз їх компонентів та аспектів, а також взаємопов'язаних з ними понять і концепцій; обґрунтовано тісний взаємозв'язок між ними, потребу інтегрального розвитку міських центрів та прилеглих регіонів, функціонально пов'язаних з ними. Проаналізовано нормативно-правове забезпечення регіонального та місцевого розвитку в Україні та, для порівняння з міжнародним досвідом, в Естонії та Сингапурі. Дано характеристику діяльності інститутів регіонального та міського розвитку в Україні, США та Японії. Особливу увагу приділено новітнім муніципальним інститутам міського розвитку, які не є частиною класичної системи державного планування та функціонують здебільшого як комунальні підприємства у структурі виконкомів міських рад. Проаналізовано історію їх заснування та поширення в містах України, типові функції, структуру і штатний розпис.

Ключові слова: регіональний розвиток, місцевий розвиток, інституції, інститути, нормативно-правове забезпечення, міжнародний досвід, Україна,

Дар'я ВАРЕНЬЄ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Анатолій МЕЛЬНИЧУК

Рецензент: к. геогр. н., доцент Юліан БРАЙЧЕВСЬКИЙ

ОБРАЗ ЗАСНОВНИКІВ КИЄВА В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ЛАНДШАФТІ МІСТА

Досліджено та систематизовано формування, еволюцію і сучасне функціонування образу засновників Києва, з літописної легенди про заснування

міста у фізичному та символічному просторі. Застосовано комплекс методів суспільно-географічного та культурологічного дослідження міського середовища, що поєднує аналіз літературних джерел, семіотичний аналіз художніх творів, картографічний аналіз просторового розміщення монументальних об'єктів, а також соціологічне опитування містян. Проаналізовано змістове навантаження монументальних і станкових творів із Засновниками у різні історичні періоди, контекст їх розміщення та відображення в міському дизайні та масовій культурі. Оцінено вплив радянської політики пам'яті на візуальну репрезентацію міфу та конструювання ідеологічного наративу. Визначено територіально-просторовий вимір об'єктів мистецтва, а також виявлено ключові місця пам'яті, з якими містяни мають найсильніший емоційний зв'язок. Сформовано розуміння потреби деколонізації міського наративу, переосмислення багатогранної історико-культурної спадщини та посилення уваги до маловідомих мистецьких пам'яток задля утвердження національної ідентичності.

Ключові слова: політика пам'яті, міські символи, монументальне мистецтво, семіотичний аналіз, Київ, засновники Києва, 1500-річчя Києва

Матвій ВЕРЕМЕСНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Володимир ПАСЬКО

Рецензент: к. геогр. н., доцент Тетяна ШПАРАГА

ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ОБОЛОНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА

Робота присвячена дослідженню транспортної інфраструктури Оболонського району міста Києва, що забезпечує мобільність населення та просторовий розвиток території. Розкрито теоретико-методологічні засади дослідження транспортної інфраструктури міста, охарактеризовано історичні, географічні, демографічні та соціально-економічні фактори розвитку району, проаналізовано сучасний стан автомобільної мережі, громадського транспорту та велосипедної інфраструктури із застосуванням статистичного, картографічного, порівняльного, геоінформаційного методів і польових досліджень. Виявлено ключові проблеми: перевантаження вулично-дорожньої мережі через маятникову міграцію та приміський транзит, дефіцит паркувальних місць, ущільнення забудови на транспортних вузлах і несистемність розвитку велосипедної мережі. Запропоновано рекомендації щодо подальшого розвитку транспортної інфраструктури району, зокрема капітальні ремонти пріоритетних магістралей із виділенням смуг для громадського транспорту й велоінфраструктури, розв'язання проблеми паркування та переорієнтацію частини маршрутів після відкриття нових станцій метрополітену.

Ключові слова: транспортна інфраструктура, громадський транспорт, велосипедна інфраструктура, мікромобільність, планувальна структура, Київ, Оболонський район

Данило ГОМОЛЯКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Тетяна НИЧ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Вікторія КІПТЕНКО

ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ МІКРОРАЙОННОЇ ЗАБУДОВИ КИЄВА: KEYС РУСАНІВКА

У роботі досліджено особливості формування, сучасного стану та трансформації мікрорайонної забудови міста Києва на прикладі житлового масиву Русанівка. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю збереження цінних містобудівних рішень другої половини ХХ століття та пошуку ефективних підходів до модернізації житлових районів в умовах сучасного розвитку міста. Проаналізовано історичні передумови створення Русанівки, її архітектурно-планувальну структуру, функціональну організацію території, транспортну доступність, забезпеченість об'єктами соціальної інфраструктури та стан громадських просторів. Особливу увагу приділено оцінці ступеня збереженості первинної концепції мікрорайону та виявленню основних напрямів трансформації забудови впродовж останніх десятиліть. На основі аналізу містобудівної документації, наукових джерел, статистичних матеріалів та польових спостережень визначено чинники, що впливають на зміни просторової структури району. Розглянуто позитивні та проблемні аспекти сучасного розвитку Русанівки, зокрема питання ущільнення забудови, модернізації житлового фонду, розвитку громадських просторів та забезпечення комфортного міського середовища.

Ключові слова: урбаністика, міський простір, міське планування, мікрорайонна забудова, житловий масив, трансформація міського середовища, модернізація забудови, містобудівна спадщина, Київ, Русанівка

Анна ДІДУШЕНКО

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Вікторія ЗАПОТОЦЬКА

Рецензент: к. геогр. н., доцент Оксана АРІОН

СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УРБАНІЗОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КИЄВА

Робота присвячена дослідженню соціально-екологічних особливостей розвитку урбанізованої території міста Києва. Узагальнено теоретико-методологічні підходи до соціально-екологічного аналізу урбанізованих

територій, розглянуто основні принципи та методи оцінювання міського середовища, а також охарактеризовано світовий досвід соціально-екологічних досліджень міст. На основі статистичних матеріалів, даних екологічного моніторингу, містобудівної документації та інших джерел проаналізовано природно-географічні, демографічні та соціально-економічні особливості розвитку міста Києва. Охарактеризовано сучасний стан атмосферного повітря, водних ресурсів, зелених насаджень, рекреаційних територій та системи поводження з відходами. Проаналізовано основні джерела антропогенного навантаження на міське середовище та їхній вплив на соціально-екологічний розвиток Києва. У роботі узагальнено сучасні соціально-екологічні проблеми розвитку Києва та розглянуто їхній вплив на функціонування міської соціоекосистеми. На основі проведеного аналізу обґрунтовано напрями вдосконалення управління міським середовищем відповідно до принципів сталого розвитку, а також запропоновано заходи щодо підвищення екологічної безпеки, розвитку зеленої інфраструктури та покращення соціально-екологічного стану урбанізованої території.

Ключові слова: урбанізована територія, міське середовище, соціально-екологічний аналіз, екологічна безпека, соціоекосистема, антропогенне навантаження, територіальне планування, сталий розвиток, зелена інфраструктура

Ольга ДОРОЩУК

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Володимир МАТВІЄНКО

Рецензент: к. геогр. н. Інна СТЕПАНЕЦЬ

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РІВНЕНСЬКО-ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ

Робота присвячена дослідженню теоретико-методичних та прикладних основ оцінювання економічного потенціалу міських агломерацій на прикладі Рівненсько-Здолбунівської агломерації. Здійснено суспільно-географічний аналіз еволюції концепцій формування агломерацій, узагальнено теоретичні засади дослідження економічного потенціалу територій як системних утворень, а також визначено географічні передумови формування, просторову структуру та фактичні територіальні межі досліджуваної агломерації за критерієм зони щоденної доступності. Проведено SWOT-аналіз для оцінювання потенціалу території та застосовано методи соціологічного опитування для детального аналізу міграційних і трудових процесів. Здійснено оцінку демографічного та трудових ресурсного складників агломерації, проаналізовано динаміку чисельності населення та структуру зайнятості господарського комплексу. Виявлено тенденції зміни чисельності населення агломераційного простору та особливості його концентрації у ядрі – місті Рівному, а також визначено параметри маятникової міграції та структурні диспропорції ринку праці. Обґрунтовано

галузеву специфіку взаємодоповнюваності між ядром (Рівне як адміністративно-освітній і торговельний центр) та містом-супутником (Здолбунів як промислово-транспортний вузол).

Ключові слова: міська агломерація, економічний потенціал території, просторова організація господарства, трудовий потенціал, маятникова міграція, регіональний розвиток, інтегральне оцінювання, Рівненсько-Здолбунівська агломерація

Володимир ІГНАТЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олена ДЕНИСЕНКО

Рецензент: к. геогр. н., доцент Юліан БРАЙЧЕВСЬКИЙ

СТРАТЕГІЇ РЕНОВАЦІЇ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ В КИЄВІ НА ПРИКЛАДІ МІКРОРАЙОНІВ ЧОКОЛІВКИ ТА ПЕРШОТРАВНЕВОГО

З моменту завершення житлового будівництва будівлі та прилеглі території так чи інакше зношуються і поступово втрачають свою привабливість як середовище для комфортного проживання. В умовах високої частки застарілого житлового фонду у багатьох містах України, пошкодження та руйнування житла, аналіз підходів та практик до реновації житлової забудови є особливо важливим. У роботі охарактеризовано різні підходи до визначення реновації та пов'язаних термінів, зокрема у нормативних документах, та запропоновано ключові методичні підходи для аналізу практик реновації. Проаналізовано практики реновації у містах Центрально-Східної Європи – Лейпцигу, Празі, Лодзі. З метою аналізу підходів та практик реновації у Києві, детально проаналізовано містобудівну документацію різних просторових рівнів та загальноміські програми реконструкції житла. Спираючись на приклад Чоколівки та Першотравневого, відображено випадки реалізованої точкової реновації житлової забудови, а також критично оцінено пропоновані Програмою комплексної реконструкції ділянки для її першочергової реалізації. Запропоновано розширити та доповнити цей перелік; окреслено потенційні виклики реалізації Програми та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: реновація, реконструкція, масова житлова забудова, мікрорайон, Київ, Чоколівка, Першотравневий

Дар'я КАРАЛЬОВА

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Вікторія ЗАПОТОЦЬКА

Рецензент: к. геогр. н. Інна СТЕПАНЕЦЬ

ЯКІСТЬ МІСЬКОГО ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ВІННИЦІ КРІЗЬ ПРИЗМУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ: БАР'ЄРИ УЧАСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У роботі досліджено якість міського життя населення Вінниці крізь призму соціальної інклюзії. Розкрито теоретико-методологічні засади понять якості міського життя та соціальної інклюзії, узагальнено міжнародний досвід реалізації інклюзивної міської політики. Охарактеризовано просторово-соціальні особливості Вінниці як об'єкту дослідження з урахуванням демографічних змін, спричинених повномасштабним вторгненням та масовим внутрішнім переміщенням населення. На основі соціологічного опитування мешканців проведено оцінку якості міського життя та рівня задоволеності різними аспектами міського середовища. Визначено основні бар'єри участі різних соціальних груп у міському житті: фізично-просторові, економічні, інформаційно-цифрові, соціально-психологічні та інституційно-адміністративні. Встановлено, що найбільш уразливими є люди з інвалідністю та внутрішньо переміщені особи, які зазнають кумулятивного впливу кількох видів обмежень одночасно. Запропоновано просторові, соціальні та управлінські інструменти подолання виявлених бар'єрів, а також визначено напрями розвитку Вінниці як інклюзивного міста.

Ключові слова: якість міського життя, соціальна інклюзія, бар'єри участі, вразливі групи населення, інклюзивне місто, Вінниця

Софія КЛЕПЕЦЬ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. екон. н., доцент Олена КОНОНЕНКО

Рецензент: д. геогр. н., професор Ольга ЛЮБИЦЕВА

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНИХ ПУБЛІЧНИХ ПРОСТОРІВ В МІСТІ КИЄВІ: ПРИКЛАД СОВСЬКИХ СТАВКІВ

Стан та розвиток зелених зон є важливим завданням як для місцевої влади, так і для громад українських міст. В умовах відсутності законодавчо визначеного, узгодженого з принципами сталого розвитку просторового планування в містах, зелені зони залишаються вразливими, втрачають здатність виконувати екологічні та рекреаційні функції. У роботі проведено дослідження зеленої зони «Совські ставки», що дало можливість виявити її характерні особливості як унікальної природної екосистеми, що розміщена в центральній частині міста Києва. Історичний огляд та характеристика сучасного стану

Совських ставків показали роль громадських активістів та громади у збереженні цієї території від забудови та визначенні її майбутнього. Проведені польові дослідження дозволили з'ясувати ключові функції даного публічного простору та соціальні сценарії. Місцеві мешканці використовують дану територію як транзитну, але також як місце відпочинку, прогулянок, аматорської риболовлі, спостереження за природою. За результатами дослідження, в тому числі опитування та інтерв'ю, виявлено ключові загрози збереженню екосистеми Совських ставків та перетворення його у багатофункціональний публічний простір. Не зважаючи та позитивні зміни останніх років (надання статусу зеленої зони та залучення Київзеленбуду до її облаштування), територія зазнає суттєвого антропогенного впливу, забруднення водойм з боку водокористувачів, а місця активного користування залишаються не облаштованими.

Ключові слова: місто, зелена зона, сталий розвиток, міський активізм, Київ, Совські ставки

МИХАЙЛО КЛИМЕЦЬ

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Тетяна НИЧ

Рецензент: к. геогр. н. Сергій ГАЙДАЙ

ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

У роботі досліджено сучасні тенденції міжнародної освітньої міграції української молоді в умовах повномасштабної війни. Розглянуто теоретико-методологічні засади дослідження освітньої міграції, узагальнено основні концепції та теорії міграційних процесів, що дозволяє комплексно оцінити фактори відштовхування, притягання, міграційні бар'єри та особистісні чинники. Проведено аналіз динаміки, масштабів і географічної структури міжнародної освітньої міграції українських студентів, визначено основні країни-реципієнти та досліджено особливості трансформації міграційних потоків окрему увагу приділено дослідженню географічної структури іноземного студентства в Україні, оцінці впливу воєнних дій, основні стримуючі фактори освітньої міграції та визначено потенційні наслідки зростання освітньої мобільності для соціально-економічного розвитку України. За результатами дослідження сформульовано рекомендації щодо мінімізації негативних наслідків освітньої міграції, підвищення конкурентоспроможності національної системи вищої освіти та розвитку механізмів підтримки академічної мобільності української молоді.

Ключові слова: освітня міграція, міжнародна студентська мобільність, українська молодь, заклади вищої освіти, академічна мобільність, іноземні студенти, експорт освітніх послуг, міжнародна освіта

Артем КОЛІБАБА

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр
Науковий керівник: доктор філософії Віктор ТЕЛЕШМАН
Рецензент: к. геогр. н., доцент Валентин СТАФІЙЧУК

ПРОСТОРОВІ АСПЕКТИ УРБІЦИДУ: КЕЙС ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Важливість дослідження цілеспрямованого знищення міського середовища – урбіциду – набуває особливої актуальності в умовах безпрецедентних руйнувань, спричинених російською збройною агресією. У роботі проаналізовано територіальну диференціацію та просторові прояви урбіциду на прикладі міст Чернігівської області – Чернігова, Ніжина, Семенівки, Новгород-Сіверського. Проведено аналіз соціально-просторових наслідків військових дій, зокрема екстремального обмеження життєвого простору, депопуляції, ідентициду та екологічних криз. Визначено вплив військово-географічного положення, планувальної структури та віддаленості від кордону на масштаби та характер руйнувань в урбанізованих системах регіону. В результаті розглянутих прикладів та аналізу ситуації було сформовано просторову типологію форм урбіциду залежно від стратегічної ролі міст. На основі отриманих висновків розроблено пропозиції щодо просторової реінтеграції міського середовища міст за принципами стійкості, безпеки та концепції “Build back better”. Розглянуто практичні механізми просторового відновлення, зокрема диференційований підхід до створення безпекових буферних зон і тилкових полюсів зростання, децентралізацію систем життєзабезпечення, а також енергомодернізацію житлового фонду та безпекову адаптацію соціальної інфраструктури.

Ключові слова: урбіцид, демодернізація, депопуляція, просторова реінтеграція, відбудова міст, Чернігівська область

Владислав КОСТЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр
Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Анатолій МЕЛЬНИЧУК
Рецензент: к. геогр. н., доцент Вікторія КІПТЕНКО

МІСТОПЛАНУВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МАРІУПОЛЯ: АНАЛІЗ ПОЛІТИК ПЕРЕТВОРЕНЬ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА ОКУПАЦІЙНОМУ КОНТЕКСТІ

Досліджено політики планувальних перетворень Маріуполя у контексті російсько-української війни. Окреслено та проаналізовано наслідки міських трансформацій українського та окупаційного періодів для міського простору. Оцінено місце містобудівних трансформацій в контексті історичного процесу творення міської території. Використано порівняльний метод, для оцінки змісту та філософії політик перетворення міської території, спираючись на еволюцію

планувальної документації міста. Розкрито політики трансформацій символічного ландшафту та наслідки формування нових просторів пам'яті у місті. Картографічно та схематично продемонстровано підходи до перетворення міського простору на різних масштабах у різних політико-економічних контекстах. Визначено межі та теми сьогоденного наукового дискурсу навколо міста Маріуполь, базуючись на науковій літературі, медіа та глибоких інтерв'ю. Визначено рамку міської «проблеми» на воєнному та поствоєнному етапі розвитку.

Ключові слова: міське планування, окупаційна політика, політика відновлення, російсько-українська війна, Маріуполь, ефект Маріуполя

Артур КРАВЧЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Анатолій МЕЛЬНИЧУК

Рецензент: к. геогр. н. Ірина КОЧЕТКОВА

ІНТЕГРОВАНІЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА ДОКУМЕНТИ ПЛАНУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ

Розкрито теоретико-методологічні засади інтегрованого розвитку територіальних громад та роль комплексного плану просторового розвитку як ключового інструменту управління територією на місцевому рівні. Проаналізовано нормативно-правове забезпечення просторового планування в Україні та сучасні підходи до інтегрованого розвитку громад. Здійснено комплексну оцінку сучасного стану Сагунівської сільської територіальної громади Черкаської області. Виявлено основні проблеми й дисбаланси розвитку громади, зокрема демографічне скорочення населення, інфраструктурні обмеження та недостатню диверсифікацію економічної діяльності. Обґрунтовано стратегічні пріоритети інтегрованого розвитку Сагунівської територіальної громади. Запропоновано напрями вдосконалення комплексного плану просторового розвитку шляхом оптимізації функціонального зонування території, розвитку транспортної та інженерної інфраструктури, активізації рекреаційно-туристичного потенціалу, реалізації інвестиційних проєктів і впровадження ефективних механізмів моніторингу та оцінки результативності управлінських рішень. Сформовано практичні рекомендації щодо підвищення ефективності просторового планування та забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку громади на засадах інтегрованого підходу, сталого використання ресурсного потенціалу та покращення якості життя населення.

Ключові слова: інтегрований розвиток, територіальна громада, комплексний план просторового розвитку, просторове планування, стратегічний розвиток, функціональне зонування, місцеве самоврядування, Черкаська область, Сагунівська територіальна громада

Ярослав КУРИЛЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: д. геогр. н., професор Сергій ЗАПОТОЦЬКИЙ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Ігор ВИННИЧЕНКО

ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ М. СУМИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

У роботі досліджено особливості функціонування та просторових трансформацій ринку житлової нерухомості міста Суми в умовах повномасштабної війни та в контексті майбутньої повоєнної відбудови. Розкрито теоретико-методологічні підходи до вивчення ринку житлової нерухомості, обґрунтовано значення географічних методів і ГІС-технологій для аналізу просторових процесів на ринку житла. Проаналізовано соціально-географічні передумови розвитку міста Суми, передвоєнний стан ринку житлової нерухомості, динаміку житлового будівництва, інвестицій та забезпеченості населення житлом. Визначено особливості функціонування первинного та вторинного сегментів ринку нерухомості міста в умовах прикордонного розташування та постійних безпекових ризиків. Виявлено території потенційної джентрифікації та визначено основні соціально-просторові ризики розвитку міського середовища. Розроблено прогностичні сценарії розвитку ринку житлової нерухомості у повоєнний період та сформульовано рекомендації щодо вдосконалення міської політики, територіального планування, житлової забудови та відновлення міського простору.

Ключові слова: ринок житлової нерухомості, воєнні виклики, повоєнна відбудова, просторовий розвиток, житлове будівництво, джентрифікація, соціально-просторова сегрегація, міське планування, ГІС-аналіз, Суми

Андрій КУХАРЧУК

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Анатолій МЕЛЬНИЧУК

Рецензент: к. геогр. н., доцент Олег ГРИНЮК

РЕФОРМА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ НА СУБРЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Досліджено реформування адміністративно-територіального устрою України на субрегіональному рівні. Обґрунтовано доцільність відмови субрегіональної ланки на користь переходу до дворівневої системи організації адміністративно-територіального устрою України. Проаналізовано передумови та результати реформи 2015-2020 рр. Враховано правовий характер проведення реформи. Окреслено важливість поетапного механізму проведення реформи адміністративно-територіального устрою з урахуванням конституційних обмежень та впливу Конституції України на успішність результату реформи.

Ключові слова: адміністративно-територіальний устрій, субрегіональний рівень, район, децентралізація, реформа, дворівнева система АТУ

Дмитро КУХТАРОВ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н., доцент Валентин СТАФІЙЧУК

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ПЕРЕДМІСТЯ: ПІВДЕННО-ЗАХІДНИЙ СЕКТОР КИЇВСЬКОГО МЕТРОПОЛІСНОГО РЕГІОНУ

В умовах активної житлової та комерційної субурбанізації та зумовлених нею економічних, соціальних та екологічних викликів питання оцінки якості життя населення передмість набуває особливого значення для практики просторового планування. У роботі розкрито теоретико-концептуальні засади оцінки якості життя населення, дано суспільно-географічна характеристику південно-західного сектору Київського метрополісного регіону та здійснено оцінку якості життя населення в його межах. Методика дослідження передбачає комплексний підхід до оцінки якості життя населення, що включає як об'єктивні, так і суб'єктивні показники, з акцентом на особливостях приміських територій. Проаналізовано змістові блоки об'єктивних індикаторів якості життя у поєднанні з результатами соціологічного дослідження його суб'єктивного виміру. Визначено просторові, функціональні та структурні проблеми, пов'язані з якістю життя населення, та запропоновано рекомендації щодо їх вирішення.

Ключові слова: якість життя населення, передмістя, метрополісний регіон, оцінка якості життя населення, багатомірна типологія, південно-західний сектор Київського метрополісного регіону, Україна

Артур ЛУКАСЕВИЧ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: д. геогр. н., професор Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Рецензент: д. геогр. н., професор Ольга ЛЮБИЦЕВА

МІСЬКА АВТОФАГІЯ VS РЕВІТАЛІЗАЦІЯ: ВИКЛИКИ ДЛЯ МІСТ УКРАЇНИ

У роботі досліджено міську автофагію як авторську аналітичну рамку для осмислення суперечливих трансформацій міської тканини в містах України. Розкрито теоретичні засади поняття, його зв'язок із біологічною метафорою та відмінність від суміжних урбаністичних концептів: міського скорочення, порожнечі, застарівання, редевелопменту, ревіталізації та постсоціалістичних трансформацій. Запропоновано методику суспільно-географічного аналізу

автофагічних і ревіталізаційних сценаріїв, що ґрунтується на п'яти вимірах оцінювання: функціональному, морфологічному, соціально-просторовому, інституційно-управлінському та символічному. У роботі проведено типізацію міських територій з підвищеною автофагічною вразливістю, розроблено індекс автофагічності та апробовано його на прикладі Парку Вічної Слави в Києві. Встановлено, що автофагічні ризики можуть виникати не лише в занедбаних або фізично деградованих просторах, а й у функціонуючих публічних територіях, якщо їх трансформація супроводжується втратою доступності, зв'язності, пам'яті місця або суспільної цінності. Обґрунтовано управлінські й просторові рішення, спрямовані на перехід від автофагічного заміщення до ревіталізаційного відновлення, зокрема в контексті повоєнної реконструкції міст України.

Ключові слова: міська автофагія, ревіталізація, міська тканина, автофагічна вразливість, публічний простір, міські трансформації, повоєнне відновлення, Україна, Київ, Парк Вічної Слави

Юлія ЛУК'ЯНЧУК

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Ольга ЄРЕМЕНКО

Рецензент: к. геогр. н. Діана ГРИНЮК

ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР ЯК ЗОНА НАПРУГИ: КОНФЛІКТИ МІЖ ТУРИСТАМИ ТА МЕШКАНЦЯМИ В ЦЕНТРАЛЬНИХ ЧАСТИНАХ БАРСЕЛОНИ ТА ЛЬВОВА

У роботі досліджено конфлікти між туристами та мешканцями у публічних просторах центральних частин Барселони та Львова в умовах туристифікації. Розкрито теоретичні засади вивчення публічного простору, туристифікації, джентрифікації та комерціалізації як чинників соціально-просторової напруги. Систематизовано основні типи конфліктів: перевантаженості, функціональної трансформації, витіснення мешканців і символічного привласнення простору. На основі порівняльного аналізу визначено ключові «зони напруги» в обох містах, охарактеризовано просторові прояви туристичного навантаження, поширення короткострокової оренди, зміну функцій партерних поверхів і трансформацію повсякденних практик мешканців. Встановлено, що попри різний масштаб туристичних потоків, Барселона та Львів мають подібні механізми формування конфліктності, однак відрізняються рівнем регуляторної відповіді та участі громади. Запропоновано планувально-просторові й управлінські інструменти зниження напруги: просторове зонування, деконцентрацію туристичних потоків, регулювання короткострокової оренди, контроль нічного шуму, цифровий моніторинг і розвиток партисипаторного управління.

Ключові слова: публічний простір, туристифікація, соціально-просторова напруга, конфлікти, туристи, мешканці, Барселона, Львів

Владислава МЕЛЬНИК

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н. Ірина КОЧЕТКОВА

ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ ТА ІДЕНТИЧНОСТІ У МАЛОМУ МІСТІ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ЗДОЛБУНОВА)

У роботі розкрито теоретико-методичні основи дослідження символічного простору міста, сучасні особливості політики ідентичності та пам'яті в Україні та її регіональні особливості, а також проаналізовано фактори, ресурси та інституційне забезпечення політики ідентичності та пам'яті на прикладі малого міста Здолбунова. Приділено також увагу поточним трансформаціям символічного простору Здолбунова та міської ідентичності. Розкрито роль міської ради, ГО «Центр сталих ініціатив» та Здолбунівського краєзнавчого музею імені Олега Тищенка у формуванні політики пам'яті та ідентичності та відповідних трансформаціях символічного простору міста. Трансформації символічного простору розкрито як на рівні матеріального середовища (меморіали, алеї пам'яті Героїв тощо), так і нематеріальної складової (перейменування вулиць та інших публічних просторів). З метою виявлення рівня та якості залучення громади до реалізації меморіальних ініціатив у Здолбуніві проведено індикативне соціологічне опитування містян. Здійснено порівняння передумов, перебігу та наслідків процесів трансформації символічного простору у Здолбуніві та подібному за чисельністю населення та адміністративним статусом місті Сянок у Підкарпатському воєводстві Польщі.

Ключові слова: політика пам'яті та ідентичності, мале місто, символічний простір, місце пам'яті, Здолбунів, Україна

Руслан ПАВЛЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та регіональний розвиток», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Оксана ТРУСІЙ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Тетяна ШПАРАГА

ЗМІНИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ ВЕЛИКИХ МІСТ)

Робота присвячена суспільно-географічному аналізу змін соціальної інфраструктури прифронтових міст України в умовах війни. У дослідженні розглянуто Харків, Запоріжжя, Суми та Херсон як міста з різним характером воєнного впливу, просторової деструкції та безпекової адаптації. Основну увагу зосереджено на закладах освіти та охорони здоров'я, оскільки вони безпосередньо впливають на життєздатність міста, утримання населення та збереження людського капіталу. У роботі уточнено зміст поняття «соціальна інфраструктура міста», розглянуто теоретичні підходи до аналізу воєнного

урбанізму, міської стійкості та просторової справедливості. На основі відкритих даних, офіційних звітів, картографічних матеріалів і порівняльного аналізу визначено основні просторові закономірності руйнувань та функціональних втрат соціальної інфраструктури. Окрему увагу приділено адаптаційним практикам: підземній освіті в Харкові, розвитку укриттів і підземних шкіл у Запоріжжі, розосередженій адаптації Сум та підтриманню базових соціальних функцій у Херсоні. Обґрунтовано, що відновлення соціальної інфраструктури має передбачати не лише ремонт пошкоджених об'єктів, а й формування безпечнішої, гнучкої та соціально чутливої системи міських сервісів.

Ключові слова: соціальна інфраструктура, прифронтові міста, воєнна трансформація, безпекова адаптація, міська стійкість, відновлення, Харків, Запоріжжя, Суми, Херсон

Олександра-Вікторія ПАЛІЙ

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Володимир ПАСЬКО

Рецензент: к. геогр. н., доцент Сергій УЛІГАНЕЦЬ

ВПЛИВ РЕЛОКАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА СТРУКТУРНІ ЗРУШЕННЯ В ГОСПОДАРСТВІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Робота присвячена дослідженню впливу релокації промислових підприємств на структурні зрушення в господарстві Закарпатської області в умовах повномасштабної війни та трансформації територіальної організації виробництва в Україні. Розкрито теоретико-методологічні засади дослідження релокації підприємств і структурних зрушень у регіональній економіці, охарактеризовано передумови та особливості розвитку господарства Закарпатської області, проаналізовано масштаби, галузеву структуру та просторові особливості переміщення промислових підприємств до регіону із застосуванням статистичного, порівняльно-географічного, картографічного та аналітичного методів дослідження. Виявлено основні тенденції змін у структурі господарства області, зокрема посилення ролі переробної промисловості, зростання виробничого потенціалу окремих територіальних громад та формування нових центрів економічної активності. Визначено ключові проблеми, пов'язані з релокацією підприємств, серед яких навантаження на інженерну та транспортну інфраструктуру, дефіцит трудових ресурсів і нерівномірність територіального розвитку. Запропоновано рекомендації щодо підвищення ефективності інтеграції релокованих підприємств у господарський комплекс області та забезпечення збалансованого регіонального розвитку.

Ключові слова: релокація підприємств, структурні зрушення, регіональний розвиток, територіальна структура господарства, промисловість, Закарпатська область

Варвара ПОТОЧЕВСЬКА

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олена ДЕНИСЕНКО

Рецензент: к. геогр. н. Тетяна МИХАЙЛЕНКО

ПЕРЕТВОРЕННЯ СПАДЩИНИ МОДЕРНІЗМУ: КОНЦЕПТИ ТА ПРАКТИКИ

Спадщина радянського модернізму другої половини ХХ століття є невід'ємною, але і вразливою складовою сучасного міського ландшафту України. Країни Заходу здебільшого пройшли через свої етапи від заперечення до прийняття та інтеграції цієї спадщини та окремих об'єктів у міське середовище. Хоча тривалий час такі об'єкти сприймалися виключно крізь призму ідеологічного нашарування та функціональної деградації, що призводило до їх занедбаності чи спотворення внаслідок неконтрольованих комерційних перебудов. Сьогодні в українських реаліях виникає нагальна потреба у переосмисленні громадських будівель періоду модернізму як важливих соціокультурних та просторових центрів міського життя. У роботі проаналізовано практики взаємодії зі спадщиною модернізму, спираючись на детальний аналіз кінотеатрів “Краків” та “Загреб” у Києві, які пройшли шлях від центрів громадського життя житлових мікрорайонів до складних пошуків місця у нових умовах та дискусій про їх реконструкцію. Робота містить детальні таймлайни, що відображають основні етапи змін та рішень щодо цих об'єктів, а також аналіз дискурсу щодо їх реконструкції, побудований на медіа-аналізі.

Ключові слова: модернізм, спадщина, міський простір, кінотеатр, Київ, “Краків”, “Загреб”

Маркелл ПУЗАНСЬКИЙ

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Вікторія ЗАПОТОЦЬКА

Рецензент: к. геогр. н., доцент Сергій УЛІГАНЕЦЬ

ПРОСТОРОВІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

У роботі досліджено просторові аспекти інтеграції внутрішньо переміщених осіб в Україні в умовах повномасштабної війни та пов'язаних із нею міграційних процесів. Розкрито теоретико-методичні засади дослідження внутрішньої вимушеної міграції, визначено сутність і особливості інтеграції внутрішньо переміщених осіб, охарактеризовано основні підходи та стратегії їх адаптації у приймаючих громадах. Проаналізовано динаміку та регіональні особливості розміщення внутрішньо переміщених осіб в Україні, виявлено територіальні відмінності концентрації внутрішньо переміщених осіб, досліджено вплив міграційних процесів на регіональний розвиток і систему розселення населення. Розглянуто програми забезпечення житлом, роль міжнародних і громадських

організацій, а також значення зайнятості, самозайнятості та участі внутрішньо переміщених осіб у суспільному житті громад як важливих чинників інтеграції. Здійснено оцінку процесів інтеграції внутрішньо переміщених осіб на прикладі Ковельської міської територіальної громади, визначено основні проблеми та виклики їх соціально-економічної адаптації. На основі проведеного аналізу сформульовано рекомендації щодо вдосконалення механізмів інтеграції внутрішньо переміщених осіб та підвищення ефективності регіональної політики у цій сфері.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, вимушена міграція, інтеграція, просторовий розвиток, територіальна громада, регіональний розвиток, ринок праці, соціальна адаптація, Ковельська міська територіальна громада

Ярослава РАТАЙЧАК

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Оксана ТРУСІЙ

Рецензент: к. геогр. н. Ірина КОЧЕТКОВА

ОРГАНІЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО УКРАЇНИ: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Роботу присвячено суспільно-географічному аналізу сучасного стану, територіальної організації та стратегічних перспектив розвитку органічного землеробства в Україні в умовах євроінтеграції та повоєнного відновлення. Систематизовано теоретико-методологічні засади дослідження екологічного агровиробництва та сформовано методичний апарат на основі системного підходу. Проаналізовано комплексний вплив природно-географічних, соціально-економічних та інституційних чинників. Проведено просторово-часову оцінку розвитку вітчизняного органічного землеробства, виявлено територіальні зсуви виробничих потужностей у центральні та західні регіони через безпекові виклики воєнного стану. Охарактеризовано структуру внутрішнього ринку споживання та географію експортних потоків України до ЄС. Ідентифіковано ключові проблеми галузі та обґрунтовано перспективну регіональну спеціалізацію агробізнесу. Визначено потенціал інтеграції інноваційних ІТ-рішень та біопрепаратів для забезпечення сталого розвитку територій.

Ключові слова: органічне землеробство, екологічна продукція, фермерське господарство, євроінтеграція, післявоєнне відновлення, сталий розвиток

Христина РЕВКО

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр
Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Володимир МАТВІЄНКО
Рецензент: к. геогр. н., доцент Наталія КОРОГОДА

ВОЄННІ МІГРАЦІЇ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТА РІВНОГО

Робота присвячена суспільно-географічному дослідженню формування воєнних міграцій та їхнього впливу на трансформацію міського простору Рівного. Розкрито теоретико-методичні основи дослідження міграційних процесів, зокрема сутність воєнних міграцій як суспільно-географічного явища, обґрунтовано їхній вплив на міський простір. Систематизовано наукові підходи до вивчення міграційних потоків та інвестиційної привабливості територій. Здійснено аналіз структурної трансформації ринку праці, підприємницького середовища, житлового сектору та соціальної інфраструктури міста Рівного. На основі проведення анкетного соціологічного опитування внутрішньо переміщених осіб виявлено якісні зміни у функціонуванні міського простору, оцінено адаптивність локальної економіки та досліджено процеси концентрації мігрантів у розрізі мікрорайонів. Проаналізовано інвестиційну привабливість міста в умовах воєнних викликів та динаміку капітальних інвестицій за багаторічний період. На основі виявлених тенденцій обґрунтовано три конкретні інвестиційні кейси для залучення капіталу та визначено стратегічні напрями відновлення й модернізації міського простору міста Рівного як «тилового хабу».

Ключові слова: воєнна міграція, внутрішньо переміщені особи (ВПО), міський простір, інвестиційна привабливість, інфраструктурне навантаження, ринок праці, інвестиційні кейси, соціологічне опитування, SWOT-аналіз, «тиловий хаб», місто Рівне

Сергій СВАРИЧЕВСЬКИЙ

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр
Науковий керівник: д. геогр. н., професор Сергій ЗАПОТОЦЬКИЙ
Рецензент: к. геогр. н., доцент Юліан БРАЙЧЕВСЬКИЙ

ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

У роботі досліджено просторові трансформації креативної економіки України в умовах повномасштабної війни та перспектив повоєнної відбудови. Розкрито теоретико-методичні засади суспільно-географічного дослідження креативної економіки, проаналізовано еволюцію наукових підходів до розуміння сутності креативних індустрій та їх ролі у сучасному соціально-економічному розвитку. Проведено аналіз кадрових, фінансових та інфраструктурних чинників

розвитку креативної економіки України. Встановлено, що провідне місце у структурі креативних індустрій займають інформаційні технології, реклама, дизайн, архітектура та інші види діяльності, засновані на використанні знань, творчості та інтелектуального капіталу. Виявлено процеси релокації підприємств, переміщення людського капіталу та формування нових центрів концентрації креативного бізнесу. Встановлено посилення ролі західних регіонів України, насамперед Львівської області, у структурі національного креативного сектору. У роботі запропоновано авторську модель взаємодії креативної економіки та інтегрованого розвитку міста, що відображає взаємозв'язки між людським капіталом, освітою, бізнесом, цифровою інфраструктурою, культурною спадщиною та міським середовищем.

Ключові слова: креативна економіка, креативні індустрії, просторовий розвиток, регіональний розвиток, людський капітал, креативний клас, війна, повоєнна відбудова, інтегрований розвиток міст, Україна

Дарія СКРИПКА-ІСАКОВА

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Ольга ЄРЕМЕНКО

Рецензент: к. геогр. н. Наталія ДОВГАНЬ

НОВОБУДОВИ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ БЛАКИТНО-ЗЕЛЕНОЇ МЕРЕЖІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МІСТ ІРПІНЬ ТА БУЧА

У роботі досліджено новобудови як чинник трансформації блакитно-зеленої мережі міст Ірпінь і Буча. Розкрито теоретичні засади формування блакитно-зеленої мережі, її структурні елементи та функції у забезпеченні екологічної стійкості, кліматичної адаптації й якості міського середовища. Проаналізовано вплив активної житлової забудови на зелені масиви, водні об'єкти, прибережні території та гідрологічну зв'язність міського простору. На основі порівняльно-географічного аналізу, картографічного методу, елементів ГІС-аналізу та натурних спостережень оцінено просторові трансформації блакитно-зеленої мережі Ірпеня та Бучі. Визначено ключові конфлікти між новою забудовою і природними територіями: забудову заплав, фрагментацію зеленого каркасу, зростання частки водонепроникних поверхонь, підтоплення та забруднення водних об'єктів. Встановлено, що Ірпінь потребує водноцентричної стратегії відновлення заплавної зв'язності, тоді як Буча – лісоцентричної моделі збереження лісових масивів. Запропоновано планувально-просторові й природоорієнтовані рішення щодо відновлення та оптимізації блакитно-зеленої мережі обох міст.

Ключові слова: новобудови, блакитно-зелена мережа, урбанізаційний тиск, зелені масиви, водні об'єкти, просторові конфлікти, Ірпінь, Буча

Валерій СКУРАТОВ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н. Діана ГРИНЮК

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ БРАУНФІЛДІВ КИЄВА: АНАЛІЗ ПРАКТИК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Робота присвячена проблематиці переосмислення та ревіталізації браунфілдів у сучасних умовах розвитку міста. Постіндустріальні міста, зокрема Київ, стикаються з необхідністю ефективного використання занедбаних промислових зон, їх інтеграції у сучасну міську структуру та підвищення якості міського середовища. Структура роботи охоплює теоретико-методологічні основи ревіталізації браунфілдів, аналіз існуючого стану мережі браунфілдів Києва, а також прикладну частину, у якій запропоновано перспективи та напрями ревіталізації браунфілдів Києва – як комплексне бачення всієї мережі браунфілдів міста, так і детальний розгляд територій Дарницького шовкового комбінату та промислової зони Телички. У роботі застосовано методи просторового та картографічного аналізу, порівняння, класифікації, метод кейсів, історико-географічний метод. Практичне значення роботи полягає у можливості використання отриманих результатів для формування підходів до ревіталізації браунфілдів у Києві та інших містах України.

Ключові слова: браунфілд, ревіталізація, просторова конфігурація, сценарії розвитку, Київ, Україна

Микола СТАВНИЧИЙ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Анатолій МЕЛЬНИЧУК

Рецензент: к. геогр. н., доцент Юліан БРАЙЧЕВСЬКИЙ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПЛАНУВАННІ РОЗВИТКУ МІСТ: ДОКАЗОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ

Досліджено можливості інтеграції екологічного підходу, оцінки екосистемних послуг і локальних ініціатив у систему планування розвитку та збереження міських екосистем на місцевому рівні. Розкрито теоретико-методичні засади місцевого планування в умовах потреби відновлення, кліматичних змін, ущільнення забудови та зростання значення зеленої інфраструктури. Проаналізовано роль локальних ініціатив і партисипативних практик у формуванні суспільного запиту на збереження зелених територій та посиленні доказовості планувальних рішень. Охарактеризовано методологію Davey Institute та інструменти i-Tree як приклад кількісної оцінки структури, стану й функцій міських дерев. На прикладі Павлівського скверу в місті Києві показано можливість поєднання польової інвентаризації, просторового аналізу,

оцінки екосистемних послуг і громадської участі. За результатами дослідження обґрунтовано планувальну цінність малих зелених просторів як елементів міської екосистеми, що забезпечують регулювання мікроклімату, очищення повітря, зменшення поверхневого стоку, рекреаційну функцію та підтримання історико-ландшафтної цінності міського середовища.

Ключові слова: екологічний підхід, екосистемні послуги, доказове планування, локальні ініціативи, i-Tree Есо, Київ, Павлівський сквер

Михайло СТЕПАНОВ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: доктор філософії Тимофій НАГОРНИЙ

Рецензент: к. геогр. н. Тетяна МИХАЙЛЕНКО

ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА ХАРКІВСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Робота присвячена дослідженню транспортної системи Харківської агломерації в умовах сучасних викликів, пов'язаних із повномасштабною війною, та визначенню перспектив її розвитку на засадах стійкості й збалансованої мобільності. Розглянуто теоретико-методологічні підходи до визначення міських агломерацій і дослідження просторової мобільності населення. Проаналізовано сучасні концепції забезпечення мобільності в агломераціях великих міст, зокрема підходи до оцінки транспортної доступності, інтеграції різних видів транспорту та впровадження цифрових сервісів управління мобільністю. Досліджено сучасний стан транспортної системи Харківської агломерації, особливості функціонування автомобільного, рейкового та громадського транспорту, а також вплив воєнних дій на транспортну інфраструктуру та мобільність населення. Визначено основні проблеми функціонування системи мобільності, серед яких недостатня інтеграція видів транспорту, зношеність інфраструктури, нерівномірність транспортної доступності та безпекові ризики. Обґрунтовано напрями підвищення стійкості транспортної системи Харківської агломерації, зокрема розвиток кризового управління мобільністю, модернізацію громадського транспорту, впровадження цифрових сервісів, створення інтегрованої системи приміських залізничних перевезень та формування мережі транспортно-пересадкових вузлів. Запропоновано стратегічні заходи щодо розвитку збалансованої мобільності в контексті післявоєнного відновлення території.

Ключові слова: транспортна система, мобільність населення, громадський транспорт, транспортна доступність, просторова мобільність, міська агломерація, стійкий розвиток, післявоєнне відновлення, транспортне планування, Харківська агломерація

Даниїл ТОРГУН

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Тетяна НИЧ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Тетяна ДЕМ'ЯНЕНКО

ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В ДОВОЄННИЙ ПЕРІОД ТА ПІСЛЯ ВІЙНИ

У роботі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження оборонно-промислового комплексу (ОПК), визначено його місце в системі національної безпеки та економіки держави. Проаналізовано формування і галузеву структуру українського ОПК від розпаду СРСР до 2022 року, охарактеризовано ключові проблеми довоєнного функціонування галузі – хронічне недофінансування, залежність від постачальників з росії, небезпечна географічна концентрація підприємств у прифронтових регіонах. Досліджено вплив повномасштабного вторгнення 2022 року на виробничий потенціал галузі. Показано, що поряд із прямими збитками відбулося безпрецедентне зростання держзамовлення, масова релокація підприємств на захід країни та активний вхід приватного бізнесу в оборонний сектор. Проведено порівняльний аналіз функціонування ОПК у довоєнний і воєнний періоди та здійснено міжнародне порівняння з оборонними комплексами Польщі та Туреччини. Обґрунтовано стратегічні пріоритети постконфліктного розвитку галузі: технологічне лідерство у сегментах БПЛА і засобів радіоелектронної боротьби, інтеграція в євроатлантичну оборонну систему, кластерна модель розвитку та відбудова зруйнованих потужностей з урахуванням нових безпекових стандартів.

Ключові слова: оборонно-промисловий комплекс, оборонна промисловість, воєнна економіка, релокація підприємств, постконфліктне відновлення, євроатлантична інтеграція, Україна

Павло ФЕДОРЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: д. геогр. н., професор Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Ігор ВИННИЧЕНКО

МІСТОБУДІВНІ СИМУЛЯТОРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІСЬКОГО ПЛАНУВАННЯ

У роботі досліджено доцільність і перспективи використання комерційних ігрових симуляторів у фаховій підготовці урбаністів та практиці просторового планування. Розкрито теоретичні засади симуляційного навчання на прикладі авіації, медицини, військової справи та інформаційних технологій. Здійснено критичний огляд і класифікацію десяти сучасних містобудівних платформ (Workers & Resources: Soviet Republic, Timberborn, Frostpunk, Terra Nil та ін.) за тематичним спрямуванням і педагогічним потенціалом. На основі понад 100

годин практичного моделювання проведено серію сценарних експериментів у Cities: Skylines. Проаналізовано структурні обмеження симуляторів, зокрема проблему «режиму Бога» та ідеологічні спрощення. За результатами анкетування та експертних інтерв'ю обґрунтовано концепцію навчальної лабораторії містобудівного моделювання як форми системної інтеграції симуляторів у вищу освіту.

Ключові слова: містобудівні симулятори, гейміфікація, урбаністична освіта, просторове планування, сценарне моделювання, партисипація, повоєнна відбудова, Cities: Skylines

Анастасія ЦАПЕНКО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н. Інна СТЕПАНЕЦЬ

ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ТА БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ МАЛОГО МОНОФУНКЦІОНАЛЬНОГО МІСТА В УКРАЇНІ (КЕЙС ГРЕБІНКИ)

У роботі окреслено теоретико-методичні засади дослідження інклюзивності та безбар'єрності, здійснено загальну характеристика публічного простору міст України з точки зору інклюзії та безбар'єрності, проаналізовано відповідне нормативно-правове забезпечення та громадські ініціативи. З використанням інструментарію ГО «ЛУН Місто» здійснено оцінку інклюзивності та безбар'єрності публічних просторів загального користування, житлової забудови та ключових суспільно-значимих закладів та установ малого монофункціонального міста Гребінки. Застосовано ментальне картографування з метою визначення особливостей суб'єктивного сприйняття безбар'єрності міського середовища мешканцями Гребінки. Отримані результати можуть бути використані органами місцевого самоврядування при плануванні заходів із підвищення рівня безбар'єрності, а також слугувати основою для розробки стратегій розвитку міського середовища.

Ключові слова: публічний простір, інклюзивність, безбар'єрність, мале місто, монофункціональне місто, Гребінка, Україна

Віталій ЦИКАНОВ

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр
Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК
Рецензент: к. геогр. н., доцент Сергій СИРОВЕЦЬ

ПЛАНУВАННЯ МЕРЕЖІ ПУБЛІЧНИХ ПРОСТОРІВ МАЛОГО МІСТА: КЕЙС МІСТА БОЯРКА

Питання формування доступних, інклюзивних, функціонально різноманітних та комфортних публічних просторів перебуває у центрі уваги фахівців з урбаністики та міського планування та є особливо актуальним для малих міст та міст-супутників української столиці. Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню планування та функціонування мережі публічних просторів міста Боярка. У роботі здійснено інвентаризацію та класифікацію наявних публічних просторів міста Боярки, дано оцінку їх благоустрою, доступності та соціальних аспектів використання, обґрунтовано концепцію розвитку мережі публічних просторів Боярки в майбутньому.

Ключові слова: мережа публічних просторів, мале місто, місто-супутник, просторове планування, Боярка, Україна

Катерина ЧЕРКАШІНА

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр
Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Вікторія ЗАПОТОЦЬКА
Рецензент: д. геогр. н., професор Ольга ЛЮБИЦЕВА

ТРАНСФОРМАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КАМПУСІВ КИЄВА ПІД ЧАС ВІЙНИ: ОЦІНКА РУЙНУВАНЬ І ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ

У роботі досліджено трансформації університетських кампусів Києва в умовах війни як важливих елементів міського простору, що поєднують освітні, наукові, соціальні, культурні, житлові та рекреаційні функції. Розкрито теоретико-методичні засади вивчення кампусів, визначено принципи їх сталого та безпекового відновлення, а також проаналізовано вплив воєнних конфліктів на міський простір і освітню інфраструктуру. Проаналізовано просторове розміщення університетських кампусів Києва та пошкодження інфраструктури Київського національного університету імені Тараса Шевченка й КПІ ім. Ігоря Сікорського. Встановлено, що руйнування впливають не лише на будівлі, а й на організацію навчання, наукову діяльність, безпеку та соціальну взаємодію. Запропоновано концепцію просторово-функціональної трансформації кампусу КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка передбачає модернізацію освітнього середовища, цифровізацію, розвиток безпекової та інклюзивної інфраструктури, а також зелених і громадських просторів. Сформульовано рекомендації щодо інтеграції університетських кампусів у стратегію повоєнного розвитку Києва як безпечних, інноваційних і сталих урбаністичних середовищ.

Ключові слова: університетський кампус, освітня інфраструктура, воєнні руйнування, просторово-функціональна трансформація, повоєнне відновлення, сталий розвиток, безпекове відновлення, кампуси Києва, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, КПІ ім. Ігоря Сікорського

Анастасія ШКРИБАЙЛО

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: д. геогр. н., професор Сергій ЗАПОТОЦЬКИЙ

Рецензент: к. геогр. н., доцент Сергій УЛІГАНЕЦЬ

РИНОК НЕРУХОМОСТІ М. БУЧА В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: ПРОСТОРОВІ АСПЕКТИ

У роботі досліджено особливості функціонування та просторових трансформацій ринку нерухомості міста Бучі в умовах повномасштабної війни та повоєнного відновлення. Розкрито теоретико-методичні засади суспільно-географічного дослідження ринку нерухомості, проаналізовано вплив воєнних конфліктів на міський простір та узагальнено міжнародний досвід післявоєнної відбудови міст. Встановлено, що ринок нерухомості Бучі до 2022 року формувався під впливом вигідного економіко-географічного положення, процесів субурбанізації Київської агломерації, високої транспортної доступності та активного житлового будівництва. Внаслідок російської агресії місто зазнало значних руйнувань житлової, комерційної та соціальної інфраструктури, що суттєво вплинуло на просторову організацію ринку нерухомості та структуру попиту. Проведено аналіз просторового розподілу пошкоджень забудови, визначено особливості відновлення житлових районів, досліджено динаміку попиту, пропозиції та цін на нерухомість у період після деокупації. За результатами SWOT-аналізу виявлено сильні та слабкі сторони розвитку ринку нерухомості міста, окреслено основні можливості та загрози його подальшого функціонування. Обґрунтовано перспективні напрями розвитку ринку нерухомості Бучі, серед яких пріоритетне значення мають впровадження принципів безпечного та сталого будівництва, розвиток поліцентричної структури міського простору, модернізація інженерної інфраструктури, залучення інвестиційних ресурсів та інтеграція сучасних урбаністичних підходів у процеси повоєнної відбудови.

Ключові слова: ринок нерухомості, просторовий розвиток, повоєнне відновлення, міський простір, субурбанізація, житлова нерухомість, комерційна нерухомість, територіальне планування, відбудова, сталий розвиток, Буча

Христина ШОВГЕНЮК

Освітня програма «Економічна географія», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н. Олексій ГНАТЮК

Рецензент: к. геогр. н., доцент Юлія ОЛШЕВСЬКА

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄНОГО ВІДНОВЛЕННЯ У ПОЄДНАННІ З МЕМОРІАЛІЗАЦІЄЮ

В умовах війни та майбутнього післявоєнного відновлення України питання поєднання меморіальної та інших функцій в межах громадських просторів набуває особливої суспільної значущості. У роботі розкрито теоретичні основи та світові практики ревіталізації та меморіалізації громадських/публічних просторів, дано характеристику сучасного українського контексту політики пам'яті та пов'язаної з ним проблематики трансформації публічних просторів. Висвітлено результати соціологічного опитування щодо сприйняття просторів пам'яті та співвідношення меморалізації та ревіталізації громадських просторів. Окреслено концепцію ревіталізації занедбаного, проте цінного з історичної точки зору кінотеатру «Екран» в Києві як громадського простору з інтегрованою меморіально-культурною функцією. Запропоновані підходи до поєднання меморіальної, комунікативної, освітньої та рекреаційної функцій громадських просторів можуть бути використані для міського планування в Україні, зокрема в процесі відбудови та відновлення територій.

Ключові слова: громадський простір, публічний простір, ревіталізація, меморіалізація, політика пам'яті, післявоєнне відновлення, Україна, Київ, кінотеатр «Екран»

Олександр ЯКУША

Освітня програма «Урбаністика та міське планування», ОР Бакалавр

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Володимир МАТВІЄНКО

Рецензент: к. геогр. н., доцент Ігор ВИННИЧЕНКО

ГРОМАДСЬКИЙ ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТ МІСТА КИЄВА У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Робота присвячена комплексному суспільно-географічному дослідженню функціонування міського громадського електротранспорту в системі сталого розвитку та мобільності міста Києва. Обґрунтовано теоретико-методологічні основи дослідження громадського електротранспорту в системі сталого розвитку міста, зокрема розкрито сутність концепції сталого розвитку в урбаністиці, визначено роль електротранспорту у формуванні сталої мобільності, узагальнено його екологічні, економічні та соціальні переваги. Проаналізовано сучасний стан та територіальну організацію мережі електротранспорту міста Києва. Висвітлено історико-географічні етапи його розвитку, надано характеристику діючої мережі

наземного електротранспорту столиці та детально розглянуто питання його інтеграції у загальноміську систему сталої міської мобільності. Досліджено безпосередній вплив електротранспорту на сталий розвиток Києва, зокрема оцінено його роль у зниженні обсягів викидів забруднюючих речовин і мінімізації шумового забруднення, забезпеченні соціальної доступності та інклюзивності транспортної мережі, а також підвищенні загальної економічної ефективності муніципальної транспортної системи. Проаналізовано перспективи та стратегічні напрямки розвитку електротранспорту Києва в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: сталий розвиток міст, стала міська мобільність, громадський електротранспорт, територіальна організація, історико-географічні етапи, екологічна ефективність, електробуси, енергетичні виклики, оптимізація маршрутної мережі, «зелене» місто, Київ